

Inzenden scores

Uiterlijk op 5 juni de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school op de daartoe verstrekte optisch leesbare formulieren naar de Citogroep zenden.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Voor deze toets kunnen maximaal 62 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Economie 1 (nieuwe stijl) VWO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van drie punten voor het gehele examen.

4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 3

- 1 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Het prijsniveau van koopwoningen is $\frac{190}{145} \times 100 = 131,0$.

Het algemene prijsniveau is $102,3 \times 1,03 = 105,4$.

De reële prijs is gestegen met $\frac{131}{105,4} \times 100 = 124,3 \rightarrow 24,3\%$.

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 2 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:

De rente is gedaald met $\frac{0,75}{5,25} \times 100\% = 14,3\%$.

De vraag naar koopwoningen is toegenomen met $14,3\% \times 0,8 = 11,4\%$.

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 3 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat het inkomen van huishoudens stijgt waardoor voor meer huishoudens een koopwoning binnen bereik komt zodat bij elke prijs het aantal vragers toeneemt.

Opgave 2

Maximumscore 2

- 4 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat een dalende eurokoers leidt tot een stijging van de importprijzen in euro's die kan worden doorberekend in de consumentenprijzen.
- Een antwoord waaruit blijkt dat een dalende eurokoers leidt tot lagere exportprijzen in buitenlandse valuta's die kunnen leiden tot een grotere export waardoor bestedingsinflatie kan ontstaan.

Maximumscore 2

- 5 ☐ verhogen

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat een hogere rente in het eurogebied beleggen in het eurogebied aantrekkelijker maakt waardoor de vraag naar euro's toeneemt en de eurokoers kan stijgen.

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

6 ☐ ja

Een voorbeeld van een juiste verklaring / berekening is:

Een berekening waaruit blijkt dat de eurokoers daalde met $\frac{0,16}{1,18} \times 100\% = 13,6\%$ en dus

leidde tot een inflatie van $13,6 \times 0,2\% = 2,7\%$ hetgeen meer is dan de bovengrens van 2%.

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

7 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat de rente zou moeten worden verhoogd en dat de daarmee gepaard gaande hogere eurokoers de export kan afremmen waardoor de werkloosheid kan toenemen.
- Een antwoord waaruit blijkt dat de rente zou moeten worden verhoogd hetgeen de kredietvraag en dus de bestedingen kan afremmen waardoor de werkloosheid kan toenemen.

Opgave 3

Maximumscore 2

8 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:

toename bruto-inkomen: $1,30 \times \text{€ } 1.110,80 - 0,775 \times \text{€ } 1.110,80 = \text{€ } 583,17$

toename beschikbaar inkomen: $0,12 \times \text{€ } 583,17 = \text{€ } 69,98$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

9 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:

Om 35.000 mensen aan het werk te krijgen moet de toename van het besteedbaar inkomen € 150 per maand bedragen. Zonder aanvullende maatregelen is die toename € 69,98 per maand. De arbeidskorting op jaarbasis moet derhalve worden verhoogd met $12 \times (\text{€ } 150 - \text{€ } 69,98) = \text{€ } 960,24$.

Maximumscore 2

10 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat er dan bij werkaanvaarding minder huursubsidie komt te vervallen en dus minder inkomensverlies optreedt zodat een grotere netto inkomensverbetering resulteert.

Opgave 4

Maximumscore 2

11 ☐ in land A

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat in land A de stijging van het productievolume groter is dan in land B terwijl de groei van de werkgelegenheid in arbeidsjaren in land A achterblijft bij die in land B.

Maximumscore 2

12 ☐ afgenomen

Een voorbeeld van een juiste toelichting is:

Een toelichting waaruit blijkt dat de werkgelegenheid in personen sneller is gegroeid dan de werkgelegenheid in arbeidsjaren.

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 13 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 arbeidsaanbod in 1995: $6.000.000 + 460.000 = 6.460.000$
 arbeidsaanbod in 2000: $6.000.000 \times 1,02 + 290.000 = 6.410.000$
 index arbeidsaanbod in 2000: $\frac{6.410.000}{6.460.000} \times 100 = 99,2260 \rightarrow 99,2$

Maximumscore 2

- 14 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat bij de migratie alleen het verschil in nominaal loon een rol speelt omdat men blijft wonen in eigen land (en dus met de inflatie in eigen land te maken heeft).
 - Een antwoord waaruit blijkt dat alleen groeicijfers gegeven zijn en dat het loonniveau in land B veel lager kan zijn dan dat in land A.

Opgave 5

Maximumscore 2

- 15 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 stel de totale afzet in 2000 op 100 $\rightarrow$ afzet BitCom: $0,16 \times 100 = 16$
 de totale afzet in 2001 is dan 112 $\rightarrow$ afzet BitCom: $0,20 \times 112 = 22,4$
 De afzet van BitCom neemt toe met $\frac{22,4}{16} \times 100\% = 140\% \rightarrow 40\%$.

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 16 ☐ kleiner
 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 De omzet stijgt met $0,85 \times 140 = 119 \rightarrow 19\%$ en dat is meer dan de stijging van de totale kosten.

Maximumscore 2

- 17 ☐ minder prijselastisch
 Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
 Een verklaring waaruit blijkt dat klanten bij een prijsverhoging / prijsverlaging minder snel zullen overlopen naar / van een concurrent.

Maximumscore 2

- 18 ☐ parallellisatie
 Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
 Een toelichting waaruit blijkt dat de nieuwe activiteiten tot een andere bedrijfskolom behoren.

Opgave 6

Maximumscore 2

- 19 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat de grondstofproducenten hun voorraden versneld op de markt brengen hetgeen kan leiden tot een aanbodstijging.
 - Een antwoord waaruit blijkt dat de grondstofverwerkende bedrijven op hun grondstofvoorraden interen hetgeen kan leiden tot een vraagdaling.

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 20 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
- prijsindex uitvoer: $\frac{101,6}{96,5} \times 100 = 105,3$
- prijsindex invoer: $\frac{95,4}{93,5} \times 100 = 102,0$
- ruilvoetverbetering: $\frac{105,3}{102,0} \times 100 = 103,2 \rightarrow 3,2\%$

Indien de volumegegevens zijn gebruikt

0

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 21 ☐ Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat er bij een gelijkblijvende hoeveelheid geëxporteerde goederen meer goederen geïmporteerd kunnen worden zodat met een gelijkblijvende inspanning meer behoeften bevredigd kunnen worden.

Maximumscore 2

- 22 ☐ ja
Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
Een toelichting waaruit blijkt dat in 2001 het invoervolume sneller is gegroeid dan het uitvoervolume.

Opgave 7

Maximumscore 1

- 23 ☐ 1%

Maximumscore 2

- 24 ☐ voordeel
Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat door de hogere CAO-lonen de ontvangsten bij de loon- en inkomstenbelasting hoger kunnen uitvallen dan verwacht
- nadeel
Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat de ambtenarensalarissen hoger kunnen uitvallen dan verwacht als deze de loonontwikkeling in het bedrijfsleven volgen

1

1

Maximumscore 2

- 25 ☐ Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat de stijgende lonen de winstgevendheid van de bedrijven kunnen aantasten die zich daardoor genoodzaakt kunnen zien de prijzen te verhogen zodat de concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland wordt aangetast.
 - Een antwoord waaruit blijkt dat de stijgende lonen de winstgevendheid van de bedrijven kunnen aantasten waardoor de investeringen in nieuwe producten in gevaar komen zodat de concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland wordt aangetast.

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 3

- 26 ☐ Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 netto-inkomen in 2000: $0,60 \times € 30.000 = € 18.000$
 netto-inkomen in 2001: $1,05 \times € 18.000 = € 18.900$
 bruto-inkomen in 2001: $€ 30.000 \times 1,035 = € 31.050$
 Het netto-inkomen is $\frac{18.900}{31.050} \times 100\% = 60,9\%$ van het bruto-inkomen zodat de belastingquote uitkomt op $100\% - 60,9\% = 39,1\%$.

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Opgave 8

Maximumscore 1

- 27 ☐ 20.000 euro

Maximumscore 2

- 28 ☐ uit het feit dat er (positief en negatief) netto-profijt is
 Een voorbeeld van een juiste toelichting is:
 Een toelichting waaruit blijkt dat er bij strikte toepassing van het profijtbeginsel een direct verband bestaat tussen betalen en profiteren zodat het netto-profijt (over de hele lijn) nihil zal zijn.

Maximumscore 2

- 29 ☐ Uit het antwoord moet blijken dat het aantal personen bij de leeftijdscategorieën niet gegeven is.

Maximumscore 2

- 30 ☐ Uit het antwoord moet blijken dat de staven die betrekking hebben op de actieve bevolking negatiever worden.

Maximumscore 2

- 31 ☐ meer inkomensafhankelijk maken van de afdrachten
 Een voorbeeld van een juiste verklaring is:
 Een verklaring waaruit blijkt dat in dat geval de afdrachten hoger / lager kunnen zijn naarmate het inkomen hoger / lager is terwijl leeftijd geen direct verband heeft met draagkracht.

Einde